

Riksrevisionens rapport om utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen

---

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse 2012/13:105 Riksrevisionens rapport om utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen och tre följdmotioner med sammanlagt 15 yrkanden.

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser i rapporten Utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen – fungerar det? (RiR 2012:27). Rapporten innehåller en sammanställning av tidigare granskningar av den europeiska handeln med utsläppsrätter i Sverige, Finland, Norge, Danmark, Lettland, Litauen och Polen. Underlaget har tagits fram i samarbete med de nationella revisionsorganen i dessa länder. Den gemensamma granskningen inriktas på genomförandet och tillämpningen av EU:s handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS) samt användningen av de s.k. flexibla mekanismerna i Kyotoprotokollet till FN:s ramkonvention om klimatförändringar: mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och mekanismen för gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI).

Utskottet föreslår att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks med hänvisning till vad som anförs i skrivelsen, utskottets tidigare ställningstagande och pågående arbete som rör de väckta motionsförslagen. I betänkandet finns sju reservationer (S, MP och V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	7
EU:s handelssystem	7
Internationella klimatinsatser	14
Svensk klimatpolitik	19
Reservationer	25
1. EU:s handelssystem, punkt 1 (S, MP, V)	25
2. Utsläppstak, punkt 2 (MP, V)	26
3. Utsläppsätter, punkt 3 (V)	26
4. Internationella klimatinsatser, punkt 4 (S, MP, V)	27
5. Gold Standard på CDM-projekt, punkt 5 (S, MP, V)	28
6. Klimatpolitik och arbetstillfällen, punkt 6 (S)	28
7. Klimatpolitik, punkt 7 (S, MP, V)	29
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Skrivelsen	30
Följdmotionerna	30

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. EU:s handelssystem

Riksdagen avslår motionerna

2012/13: MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2,

2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 och

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 1 (S, MP, V)

2. Utsläppstak

Riksdagen avslår motion

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 2 (MP, V)

3. Utsläppsätter

Riksdagen avslår motion

2012/13: MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkandena 1 och 3.

Reservation 3 (V)

4. Internationella klimatinsatser

Riksdagen avslår motionerna

2012/13: MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3 och

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 4 (S, MP, V)

5. Gold Standard på CDM-projekt

Riksdagen avslår motion

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 5 (S, MP, V)

6. Klimatpolitik och arbetstillfällen

Riksdagen avslår motion

2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

Reservation 6 (S)

7. Klimatpolitik

Riksdagen avslår motionerna

2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5 och

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 7 (S, MP, V)

8. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2012/13:105 till handlingarna.

Stockholm den 17 oktober 2013

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Matilda Ernkrans

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Matilda Ernkrans (S), Bengt-Anders Johansson (M), Rune Wikström (M), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Anita Brodén (FP), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S), Christer Akej (M), Helena Leander (MP), Irene Oskarsson (KD), Josef Fransson (SD), Jens Holm (V), Kristina Nilsson (S), Lolo Lindström (M), Staffan Danielsson (C) och Gustav Schyllert (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksrevisionen har i samarbete med sex andra nationella revisionsorgan sammanställt tidigare granskningar av den europeiska handeln med utsläppsrätter i Sverige, Finland, Norge, Danmark, Lettland, Litauen och Polen. Riksrevisionen har redovisat den gemensamma granskningen i rapporten Utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen – fungerar det? (RiR 2012:27). Riksrevisionen överlämnade granskningsrapporten till riksdagen den 21 december 2012. Riksdagen överlämnade i sin tur rapporten till regeringen samma dag, den 21 december 2012. Med anledning av granskningsrapporten överlämnade regeringen skrivelse 2012/13:105 Riksrevisionens rapport om utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen den 19 april 2013.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser i rapporten Utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen – fungerar det? (RiR 2012:27). Riksrevisionen har i rapporten sammanställt tidigare granskningar av den europeiska handeln med utsläppsrätter i Sverige, Finland, Norge, Danmark, Lettland, Litauen och Polen i samarbete med dessa länders nationella revisionsorgan. Den gemensamma granskningen inriktas på genomförandet och tillämpningen av EU:s handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS) samt användningen av de s.k. flexibla mekanismerna i Kyotoprotokollet till FN:s ramkonvention om klimatförändringar: mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och mekanismen för gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI).

Granskningen bygger för Sveriges del på följande granskningsrapporter som Riksrevisionen tidigare har överlämnat till riksdagen.

- Vad är Sveriges utsläppsrätter värda? – Hanteringen och rapporteringen av Sveriges Kyotoenheter (RiR 2009:21).
- Klimatinsatser utomlands – statens köp av utsläppskrediter (RiR 2011:8).
- Klimatrelaterade skatter – Vem betalar? (RiR 2012:1).

Riksdagens behandling av Riksrevisionens första granskning – Hanteringen och rapporteringen av Sveriges Kyotoenheter (RiR 2009:21) resulterade i att riksdagen efter förslag från miljö- och jordbruksutskottet beslutade om ett tillkännagivande. Det innebär att regeringen bör underställa riksdagen frågan om hur det samlade överskottet av utsläppsrätter ska hanteras. Reger-

ingen bör enligt tillkännagivandet återkomma till riksdagen med sina bedömningar och förslag i frågan. Utskottet förutsatte vidare att regeringen återkommer till riksdagen med uppgifter om det svenska överskottet av utsläppsrätter inklusive uppskattat värde för dessa (2009/10:MJU21, rskr. 2009/10:224). Regeringen har ännu inte redovisat de efterfrågade uppgifterna och tillställt riksdagen beslut i frågan.

Riksrevisionens iakttagelser om EU:s handelssystem för utsläppsrätters funktion och effektivitet som redovisas i rapporten Klimatrelaterade skatter (RiR 2009:21) har tidigare behandlats i regeringens skrivelse 2011/12:150 och skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU6, rskr. 2012/13:89. Riksrevisionens iakttagelser rörande statens förvärv av utsläppskrediter (RiR 2011:8) har behandlats i regeringens skrivelse 2010/11:157 som i sin tur behandlades av miljö- och jordbruksutskottet i betänkande 2011/2012:MJU1, rskr. 2012/13:120. Riksdagen beslutade efter förslag från skatte- respektive miljö- och jordbruksutskottet att lägga de båda skrivelserna till handlingarna.

Utskottets överväganden

EU:s handelssystem

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om EU:s handelssystem (S), utsläppstak (MP), intäkter från auktionering av utsläppsrätter och prisregleringsmekanismer för utsläppsrätter m.m. (V).

Jämför reservationerna 1 (S, MP, V), 2 (MP, V) och 3 (V).

Skrivelsen

Handelssystemet är ett mycket viktigt styrmedel för att på ett kostnadseffektivt sätt minska utsläppen inom EU utan att snedvrída konkurrensen mellan medlemsstaterna. Regeringen understryker att handelssystemets syfte inte är att åstadkomma utsläppsminskningar i enskilda länder utan att åstadkomma utsläppsminskningar för alla de verksamheter som ingår i systemet i unionen som helhet. I skrivelsen uppger regeringen att man delar Riksrevisionens bedömning att nuvarande pris på utsläppsrätter är för lågt för att ge tillräckliga incitament för de investeringar i teknik och infrastruktur med låga växthusgasutsläpp som krävs för att EU ska nå sina långsiktiga klimatmål. Ett lågt pris innebär också ökade svårigheter att i längden upprätthålla utbudet på den globala marknaden för utsläppskrediter och får därmed negativa konsekvenser för överföring av teknik och finansiella resurser till utvecklingsländer. Regeringen anser därför att det är nödvändigt att stärka trovärdigheten för handelssystemet och dess pris-signal.

Tillfälliga behov av att förändra utbudet av utsläppsrätter för att upprätthålla prissignalen måste dock vägas mot vikten av aktörernas förtroende för utsläppshandelssystemet. Aktörernas förtroende för utsläppsrättsmarknaden vilar på att den är förutsägbar och ger grund för rationella beslut. Tillfälliga ingrepp i dess villkor kan därför innebära en risk för minskat förtroende för marknaden och kan äventyra dess funktion.

Regeringen uppmärksammar att det pågår både arbete och förhandlingar för att stärka handelssystemet inom EU med utgångspunkt i förslag och underlag från Europeiska kommissionen. Kommissionen föreslår att kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 oktober 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser (auktioneringsförordningen) ändras så att 900 miljoner utsläppsrätter som skulle ha auktionerats ut 2013–2015 i stället auktioneras ut 2019–2020. Kommissionen motiverar initiativet med att ett

stort överskott av utsläppsrätter i handelssystemet byggs upp inför starten och i inledningen av den tredje handelsperioden. Kommissionen menar dock att även mer långsiktiga strukturella åtgärder bör övervägas.

Av skrivelsen framgår att regeringen stöder kommissionens förslag att ändra tidsprofilen för auktionering som ett första steg för att stärka EU:s handelssystem för utsläppsrätter och förbättra utsläppsmarknadens funktion. Regeringen anser dock att kommissionens förslag sannolikt inte är tillräckligt för att åstadkomma önskad effekt. Regeringen kommer därför att verka för en fortsatt analys av och diskussion om den rapport om utsläppsmarknadens funktion som kommissionen presenterade den 14 november 2012 och som beskriver mer långtgående alternativ för att stärka handelssystemet. Målsättningen är att identifiera förslag som kan bidra till att stärka marknaden.

Regeringen konstaterar att Riksrevisionens beskrivning och kritik av den nationella styrningen av handelssystemet huvudsakligen rör dess uppbyggnadsperiod. Under den andra handelsperioden var det inte tillåtet för medlemsländerna att auktionera ut mer än 10 procent av utsläppsrätterna. I nuvarande handelsperiod med start 2013 kommer till att börja med ca 50 procent av utsläppsrätterna att auktioneras ut. Denna andel är därefter tänkt att öka över tid. Auktionering av utsläppsrätter löser i princip de problem med övertilldelning som enligt Riksrevisionen kan orsakas av eventuella överskattade prognoser för produktionsvolym. Den energiintensiva industrin kommer dock även i fortsättningen att tilldelas gratis utsläppsrätter utifrån riktmärken som baseras på de 10 procent mest koldioxideffektiva anläggningarna inom respektive sektor. Däremot kommer merparten av utsläppsrätterna för energisektorn att auktioneras ut. I sammanhanget är det viktigt att notera att tilldelningsprincipen inte påverkar handelssystemets effektivitet, utan endast får effekter på kostnadsfördelningen.

När det gäller handelssystemets effektivitet och fördelningseffekter framhåller regeringen att principen om att förorenaren betalar är en riktig utgångspunkt för miljö- och klimatpolitiken. Koldioxidskatten kommer därför att vara ett centralt styrmedel även i framtiden för verksamheter som inte ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter. Men för verksamheter inom handelssystemet ska det pris som detta system skapar utgöra det primära styrmedlet för att stimulera utsläppsminskningar. Regeringen uppger att man därför kommer att fortsätta verka för att EU:s handelssystem för utsläppsrätter ska utvecklas på ett sätt som säkerställer och främjar dess roll i den europeiska klimatpolitiken. Vidare framgår att regeringen kommer att ta en aktiv roll i de förhandlingar som nu pågår för att stärka handelssystemets prissignal, vilket Riksrevisionens iakttagelser ger ytterligare stöd för. Behovet och utformningen av strukturella och långsiktiga förändringar av handelssystemet analyseras nu inom Regeringskansliet.

Regeringen uppger att man kommer att fortsätta arbetet med att utveckla och samordna de ekonomiska styrmedlen på klimat- och energiområdet så att den önskvärda styrningen blir samhällsekonomiskt effektiv

och leder till att de klimat- och energipolitiska målen uppnås. Utvärderingen av styrmedlens effektivitet, fördelningseffekter och behov av kompletteringar kommer att fortsätta under de närmaste åren, dels i samband med den kontrollstation för klimatpolitiken fram till 2020 som genomförs 2015, dels i det mer långsiktiga arbetet med en färdplan till 2050 och visionen om inga nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären.

Motionerna

Enligt kommittémotion 2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 framhålls att det är viktigt att Sverige tillsammans med andra likasinnade länder driver på utvecklingen av EU ETS så att förslag på långsiktiga strukturella åtgärder för att lösa problemen tas fram.

I kommittémotion 2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 1 uppmärksammas att regeringen behöver vara tydlig om att ambitionsnivån i EU ETS bör höjas. Det innebär att utsläppen som helhet ska minska och EU:s mål för att minska utsläppen till 2020 behöver skärpas från –20 till –40 procent i förhållande till 1990.

Vidare föreslås att Sverige i de fortsatta EU-förhandlingarna bör ställa sig bakom innehållet i det brittiska förslaget om s.k. backloading, dvs. att tillfälligt undandra 1,2 miljarder utsläppsrätter under handelsperioden och att reformera handelssystemet (yrkande 2).

I kommittémotion 2012/13: MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 1 föreslås att minst 50 procent av intäkterna från auktionering av utsläppsrätter i Sverige ska öronmärkas för nya klimatåtgärder.

Vidare uppmärksammas att det behövs verktyg för att garantera en acceptabel lägsta prisnivå för utsläppsrätter. Ett alltför lågt pris på utsläppsrätter innebär att det finns risk för att systemet havererar. För att motverka detta kan man antingen skära ned utbudet av utsläppsrätter genom en s.k. set aside, alternativt senarelägga auktionering s.k. backloading, eller sätta ett lägsta pris på utsläppsrätterna, ett s.k. golvpris (yrkande 2).

I samma motion uppmärksammas att det är viktigt att tillgodose de behov som finns av demokratisk insyn i hur de finansiella instrumenten fungerar för att reglera marknaden. Riksdagen bör därför årligen delges en uppföljning av auktioneringen av utsläppsrätter (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet understryka att det internationella klimatarbetet är helt avgörande för att den globala uppvärmningen ska kunna hejdas så att skador på människor och miljö kan minimeras.

Utgångspunkten för klimatarbetet inom Europeiska unionen är målet att väsentligt minska utsläppen till 2050 för att bidra till målet att begränsa den globala ökningen av medeltemperaturen till högst 2 grader, det s.k. 2-gradersmålet. Målets ställning har stärkts inom EU genom att det i rådsslutsatser antogs ett utsläppsmål till 2050. Rådet beslutade under det svenska

ordförandeskapet 2009 om målet att EU:s utsläpp bör minska med 80–95 procent till 2050. Kommissionen antog våren 2011 ett meddelande om hur EU ska nå den målsättningen på ett kostnadseffektivt sätt (Färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050).

Frågan om EU:s utsläppsmål har behandlats av riksdagen vid flera tillfällen, senast den 11 juni 2013 i ett utlåtande med anledning av en grönbok om EU:s klimat- och energipolitik till 2030 (2012/13:NU24). Där framhålls att EU bör besluta om ett ambitiöst bindande mål för hur mycket EU:s utsläpp av växthusgaser bör minska till 2030. Målet bör uppnås genom utsläppsminskningar både inom och utanför EU. Ett klimatmål för EU till 2030 bör sättas så att målet att minska utsläppen till mellan 80 och 95 procent till 2050 kan uppfyllas på ett kostnadseffektivt sätt. Detta var också utgångspunkten för kommissionens färdplaner till 2050 på klimat- och energiområdena.

Ett bindande klimatmål till 2030 ska enligt såväl riksdagens som regeringens ställningstagande inkludera internationella åtgärder. Det finns en tydlig koppling mellan ett tidigt fastställande av bindande klimatmål för EU till 2030 och de internationella klimatförhandlingarna. För att EU ska kunna inta en ledande roll i förhandlingarna om den klimatöverenskommelse som är planerad till 2015 behövs beslut om ett mål till 2030 i god tid före 2015. Riksdagen har också påpekat att EU behöver utarbeta och besluta om ett klimat- och energiramverk för 2030 så snart som möjligt för att ge europeiskt näringsliv och andra aktörer i samhället vägledning om EU:s klimat- och energipolitik bortom 2020.

Utskottet har tidigare behandlat motioner om att höja EU:s mål för utsläppsminskningar till 30 procent, bl.a. i betänkande 2012/13:MJU11. Utskottet konstaterade då att Sverige arbetar för att EU ska föra en ambitiös klimatpolitik, t.ex. genom att utarbeta en plan för att minska utsläppen med 30 procent. En sådan höjning skulle påverka prisutvecklingen inom EU:s handelssystem för utsläppsrätter.

EU:s handelssystem för utsläppsrätter (EU ETS) är ett viktigt styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser på ett kostnadseffektivt sätt inom unionen. Hittillsvarande resultat visar att de 15 medlemsländer som tillhörde EU när Kyotoprotokollet inrättades 1997 (EU-15) är på väg att överträffa sitt gemensamma åtagande under protokollet om att minska utsläppen med 8 procent för perioden 2008–2012 jämfört med 1990. För EU-27¹ har utsläppen minskat ännu mer, med drygt 17,5 procent mellan 1990 och 2011 (Greenhouse gas emission trends and projections in Europe 2012, Europeiska miljöbyrån 2012). Centralt för de utsläppsminskningar som uppnåtts inom EU:s 27 länder är unionens lagstiftning inom klimat- och energipaket och i synnerhet systemet för EU ETS. Handelssystemet omfattar ungefär hälften av EU:s utsläppskällor.

¹ Kroatien blev medlem i EU 2013 och ingår därför inte i statistiken.

Handelssystemet har sedan årets början gått in i sin tredje handelsperiod, vilket också redovisas i regeringens skrivelse. Utskottet konstaterar i likhet med regeringen att Riksrevisionens kritik främst rör uppbyggnaden av handelssystemet; sedan dess har det skett ett antal förbättringar av systemet. Det är därför oklart i vilken utsträckning kritiken fortfarande äger giltighet.

Som framgått av regeringens skrivelse presenterade EU-kommissionen den 14 november 2012 en rapport om hur EU ETS fungerar och hur det kan utvecklas på längre sikt. Rapporten beskriver sex strukturella åtgärder som kommissionen anser kan förbättra den nuvarande situationen inom EU ETS och det nu rådande och växande utbudsöverskottet.

Utskottet noterar att regeringen i olika sammanhang har välkomnat kommissionens rapport. Regeringen framhåller att man med utgångspunkt i rapporten kommer att fortsätta verka för att EU:s handelssystem för utsläppsrätter utvecklas på ett sätt som säkerställer och främjar dess roll i den europeiska klimatpolitiken. Regeringen har därför en aktiv roll i de förhandlingar som nu pågår för att stärka handelssystemets prissignal. Sverige verkar för strukturella åtgärder som stärker handelssystemet och dess långsiktiga funktion. Sverige ska enligt regeringen fortsätta vara pådrivande för att EU ska stå fast vid sina tidigare åtaganden och för att EU skyndsamt ska ratificera en andra åtagandeperiod under Kyotoprotokollet. Regeringen avser lämna ett förslag till riksdagen om att Sverige ska ratificera den andra åtagandeperioden under Kyotoprotokollet 2014.

Utskottet välkomnar regeringens ställningstaganden och fortsatta initiativ. Det är enligt utskottets mening viktigt att det fortsatta arbetet inriktas på att ta fram förslag som bidrar till att stärka handelssystemet, eftersom alla tillgängliga styrmedel behöver användas effektivt för att minska den globala uppvärmningen. Utskottet utgår från att riksdagen får löpande information om utvecklingsarbetet med hänsyn till frågans tyngd och aktualitet. Mot bakgrund av detta föreslår utskottet att motionerna 2012/13: MJ7 (S) yrkande 1 och 2012/13: MJ8 (MP) yrkande 1 lämnas utan vidare åtgärd.

När det gäller frågan om antalet utsläppsrätter som har auktionerats ut redovisar regeringen i årets budgetproposition att den första auktionen av utsläppsrätter på den EU-gemensamma auktionsplattformen för den tredje handelsperioden i EU ETS ägde rum i november 2012. Totalt under 2012 såldes 1 046 000 utsläppsrätter (EUA) för svensk räkning, vilket genererade ca 7,1 miljoner euro (motsvarande ca 61 miljoner kronor) till den svenska staten (prop. 2013/14:1 utg.omr. 20 s. 21).

Hur intäkterna från auktioneringen ska användas regleras i EU:s direktiv om handel med utsläppsrätter (dir. 2003/87/EG artikel 10.3). Enligt direktivet bör 50 procent av intäkterna från handeln med utsläppsrätter eller ett motsvarande ekonomiskt värde gå till klimatåtgärder på nationell eller internationell nivå. I kommissionens förordning (EU) nr 525/2013 om övervak-

ning och rapportering av växthusgasutsläpp föreskrivs att medlemsstaterna årligen ska rapportera användningen av auktioneringsintäkter från EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Utskottet konstaterar att riksdagen tidigare har behandlat denna fråga i samband med svar från finansminister Anders Borg på en interpellation 2011/12:27 om auktioneringsintäkter. Finansministern redovisade att de klimatåtgärder som åsyftas i direktivet är t.ex. åtgärder för utsläppsminskningar, satsningar på klimatforskning och förnybar energi men också klimatåtgärder i utvecklingsländer. En grundläggande princip för regeringen är att inte öronmärka intäkter till statsbudgeten till specifika ändamål. Utgiftssidan ska inte bestämmas av enskilda inkomstkällor utan bedömas utifrån nationella prioriteringar. Denna princip påverkar inte regeringens höga ambitionsnivå på klimatområdet. Exempelvis avsätter regeringen under perioden 2010–2012 totalt 8 miljarder kronor till klimatåtgärder i utvecklingsländer. Därutöver gör regeringen ett antal klimatrelaterade satsningar på nationell nivå, inom exempelvis energieffektivisering och energiforskning. Rapporteringen om åtgärder och intäkter kommer enligt finansministern givetvis att ske i enlighet med direktivet.

Det är enligt utskottets mening mycket positivt att regeringen redovisar resultatet av auktioneringen av utsläppsrätter i årets budgetproposition. Utskottet noterar att utgifterna för exempelvis klimatåtgärder i utvecklingsländerna var betydligt större än intäkterna från auktioneringen. Utskottet ser fram emot regeringens redovisning till kommissionen och utgår från att Sveriges rapportering är fullgod. Mot bakgrund av detta föreslår utskottet att motion 2012/13:MJ6 (V) yrkandena 1 och 3 lämnas utan vidare åtgärd i den mån den inte kan anses tillgodosedd.

När det gäller frågan om backloading, dvs. att man avvaktar med auktioneringen av en viss del av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut för att höja priset inom EU ETS, vill utskottet redovisa vissa kompletterande uppgifter i förhållande till skrivelsen. EU-parlamentet antog den 3 juli 2013 EU-kommissionens förslag som tidigare redovisats med vissa ändringar. Kommissionen fick därmed mandat att anpassa tidsschemat för auktionering av utsläppsrätter under den tredje handelsperioden om en konsekvensbedömning visar att effekterna på sektorer där det finns betydande risk för koldioxidläckage är begränsade. Kommissionen får göra högst en sådan anpassning.

Utskottet noterar att regeringen har ställt sig positiv till kommissionens förslag. Den svenska positionen utvecklades i Faktapromemoria 2012/13:FPM63 där det framgår att regeringen anser att kommissionen bör ges mandat att genom ett kommittéförfarande ändra tidsprofilen för auktionering. Enligt regeringen bör handelsdirektivet förtydligas så att ändringar i tidsprofilen enbart kan ske i undantagsfall. Aktörernas förtroende för ETS-marknaden vilar på att den är förutsägbar och ger grund för rationella beslut. Ad hoc-mässiga ingrepp i dessa villkor skulle därför innebära en risk för minskat förtroende för marknaden och kunna äventyra dess funktion. Reger-

ingen anser att kommissionens förslag inte är tillräckligt för att åstadkomma önskad effekt, och därför ska man verka för fortsatt analys och diskussion kring rapporten i syfte att identifiera förslag som kan bidra till att stärka marknaden, vilket framgår av såväl skrivelsen som faktabromorian.

När det gäller prisregleringsmekanismer är prisgolv vid auktionering av utsläppsrätter en mekanism som reglerar utsläppspriset genom att påverka utbudet via en prisregleringsreserv. Prisregleringsmekanismer ändrar i grunden handelssystemet som i dag bygger på att priset bestäms av marknadsaktörer utifrån ett på förhand bestämt utbud av utsläppsrätter och en varierande efterfrågan.

Utskottet noterar att finansutskottet tidigare har behandlat frågan om prisgolv för utsläppsrätter. Finansutskottet ansåg att ett prisgolv inte är ändamålsenligt utan riskerar att medföra en artificiell marknadspåverkan. När auktionering införs som huvudregel för fördelning av utsläppsrätter vore det enligt finansutskottets uppfattning riskabelt att påverka prissättningen, och därmed hela auktioneringssystemets funktionssätt, genom en sådan reglering (bet. 2011/12:FiU47).

Utskottet konstaterar att nuvarande pris på utsläppsrätter bedöms vara för lågt för att ge ett tillräckligt incitament för de investeringar i teknik och infrastruktur med låga växthusgasutsläpp som krävs för att EU ska klara sina långsiktiga klimatmål. Ett lågt pris innebär också ökade svårigheter att i längden upprätthålla utbudet på den globala marknaden för utsläppskrediter och får därmed negativa konsekvenser för överföring av teknik och finansiella resurser till utvecklingsländer. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns behov av att stärka EU ETS trovärdighet och dess prissignal. I likhet med finansutskottet anser miljö- och jordbruksutskottet att det är riskabelt att införa interventioner som påverkar prissättningen och systemets funktion. Utskottet anser att EU ETS behöver utvecklas på ett sådant sätt att utsläppen minskar och att det skapas incitament för teknikutveckling. Detta förutsätter att förtroendet för systemet inte minskar vilket är risken med marknadsingripanden. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna 2012/13:MJ6 (V) yrkande 2 och 2012/13:MJ8 (MP) yrkande 2 lämnas utan vidare åtgärd.

Internationella klimatinsatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om att Sveriges internationella klimatinsatser som CDM- och JI-projekt inte ska räknas in i det svenska klimatmålet utan ske utöver detta (S, MP, V), att regeringen ska ta fram en strategi för köp av utsläppskrediter (V) och att CDM-projekt ska uppfylla s.k. Gold Standard (MP).

Jämför reservationerna 4 (S, MP, V) och 5 (S, MP, V).

Skrivelsen

Sveriges användning av Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och det svenska investeringsprogrammet för ren utveckling och gemensamt genomförande (CDM- och JI-programmet) har utvecklats kontinuerligt och i vissa avseenden förändrats sedan den granskning av statens inköp av utsläppskrediter som Riksrevisionen baserar sina iakttagelser på. Regeringen har redovisat sina åtgärder med anledningen av granskningsrapporten Klimatinsatser utomlands – statens inköp av utsläppskrediter i skrivelse 2010/11:157. Regeringen har bl.a. förtydligat målsättningen för investeringsprogrammet och dess bidrag när det gäller att nå det nationella etappmålet till 2020 och har utvecklat anslagsstrukturen och styrningen av Statens energimyndighet (Energimyndigheten). Att öka medvetenheten om internationella insatsers betydelse när det gäller att bemöta klimatförändringarna är en viktig fråga för regeringen. Energimyndigheten har sedan rapporteringsåret 2010 årligen tagit fram både en separat årsredovisning och en bildbroschyr för det svenska investeringsprogrammet för ren utveckling och gemensamt genomförande, publikationer som löpande har utvecklats under 2011 och 2012. Regeringen avser att fortsätta följa behovet av styrning och rapportering av investeringsprogrammet för att utveckla och anpassa dessa till de aktuella behoven.

När det gäller satsningar i enskilda projekt och fonder för att förvärva utsläppsminskningenheter instämmer regeringen i att det är viktigt att riskanalyser genomförs. Det är regeringens uppfattning att Energimyndigheten har genomfört sådana riskanalyser och utvärderingar sedan starten av programmet. Dessa analyser omfattar exempelvis politiska, finansiella, legala, tekniska, CDM-relaterade och miljömässiga risker. Myndigheten har utvecklat och förväntas fortsätta utveckla riskanalysen i takt med förändringen av omvärldsfaktorer, som exempelvis internationella regelverk och konjunktur, och på basis av de erfarenheter och kunskaper som myndigheten fått. Dokumentationen av riskanalyserns innehåll och omfattning har utvecklats kontinuerligt. Ytterst är projekt- och fondavtalens utformning avgörande för hur väl risker hanteras och hur resurseffektivt offentliga medel används. Energimyndigheten använder avtalsstrukturer som gör det möjligt att minimera risken för ekonomiska förluster eller fastlåsnings i avtal där

projekten inte kommer att kunna leverera utsläppsminskningenheter. Detta innebär bl.a. att myndigheten till allra största del betalar först vid leverans av utsläppsminskningenheter (vilket eliminerar risken för betydande förluster av offentliga medel) och att det finns hävningsrätt samt försenings- och underleveransklausuler. När det gäller fonder ingår myndigheten avtal som säkerställer inflytande över fondens arbete.

Hur de flexibla mekanismerna kan fortsätta att utvecklas i och inför en framtida klimatregim är en prioriterad fråga för regeringen i de internationella klimatförhandlingarna. Regeringen verkar för en effektivisering, transparens och förbättring av rådande regelverk för Kyotoprotokollets mekanismer för ren utveckling och gemensamt genomförande med bibehållen miljöintegritet. Vid det årliga partsmötet till FN:s ramkonvention om klimatförändringar (klimatkonventionen) hålls förhandlingar om möjliga förbättringar av de flexibla mekanismerna. Sverige har ända sedan Kyotoprotokollet beslutades år 1997 varit ett mycket aktivt land när det gäller förbättringar och effektiviseringar av de flexibla mekanismerna.

Regeringen uppger att man kommer att fortsätta att ta en aktiv roll i utvecklingen av internationell utsläppshandel och marknadsbaserade mekanismer särskilt i en kommande översyn av regelverket för mekanismen för ren utveckling (CDM).

Motionerna

I motionerna 2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 4, 2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3 och 2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 4 uppmärksammas att Sveriges internationella klimatinsatser inte ska ingå i det nationella klimatmålet. Det innebär att utsläppsminskningarna i CDM- och JI-projekt inte ska räknas in i det svenska klimatmålet.

Enligt motion 2012/13: MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 5 bör transparensen och förutsägbarheten förbättras när det gäller uppköpen av utsläppskrediter. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en redovisning av sin strategi för uppköp av utsläppskrediter.

I motion 2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 3 framhålls att CDM är förknippat med stora osäkerheter, och det är svårt att avgöra om de utsläppsrätter som köps av Sverige verkligen är additionella. Mot denna bakgrund bör Sverige endast engagera sig i CDM-projekt med särskilt hög kvalitetssäkring, som uppfyller s.k. Gold Standard.

Utskottets ställningstagande

Handelssystemet (EU ETS) rymmer möjligheten för länder och företag att köpa utsläppsreducerade krediter via mekanismen för ren utveckling (CDM). Detta innebär att länder med bindande utsläppsåtaganden får genomföra åtgärder i projektform i andra länder som inte har sådana åtaganden. Dessa utsläppsminskningar får sedan räknas av mot investerarens utsläpps-

åtaganden. Projektet måste visa sig bidra till att minska utsläppen i projektlandet i jämförelse med den utsläppsnivå som annars skulle vara fallet, s.k. additionalitet, samt även bidra till en hållbar utveckling i värdlandet. Utsläppsreduktionen som projektet bidrar till genererar motsvarande mängd utsläppsreduceringsenheter (CER) som mäts i ton koldioxidekvivalenter. CER-enheterna som ges till den som har investerat i projektet kan sedan användas vid redovisningen av utsläppsminskningar i ett land som har bindande utsläppsåtaganden. CDM bidrar således till att minska växthusgasutsläppen där de är som billigast och förbättrar därmed kostnadseffektiviteten i utsläppsminskningarna.

Riksdagen slog 2009 fast Sveriges nationella klimatmål till 2020 – att utsläppen av växthusgaser ska minskas med 40 procent jämfört med 1990 (prop. 2008/09:162). Målet avser verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter och innebär att utsläppen av växthusgaser ska vara ca 20 miljoner ton koldioxidekvivalenter lägre 2020 i förhållande till 1990 års nivå. Upptag och utsläpp till och från skogsbruk och annan markanvändning ingår för närvarande inte i målformuleringen. Minskningen ska till två tredjedelar ske genom utsläppsreduktioner i Sverige och till en tredjedel i form av investeringar i andra EU-länder eller flexibla mekanismer som Clean Development Mechanism, CDM, (bet. 2008/09:MJU28, skr. 2008/09:300).

Med hänvisning till detta beslut har utskottet i flera betänkanden framhållit att en verkningsfull global klimatpolitik förutsätter att ansvaret inte begränsas till det nationella territoriet. Sverige ska fortsätta samarbeta med de länder som har högst ambitioner på klimatområdet och som vill gå före. Med nationella och internationella åtgärder kan Sverige visa vägen för den omställning som är nödvändig runt om i världen. Endast om vi vidtar åtgärder såväl på hemmaplan som internationellt blir vi trovärdiga som engagerad aktör i internationella förhandlingar.

Utskottet har tidigare behandlat motionsförslag om att utsläppsminskningar genom Sveriges internationella klimatinsatser inte ska ingå i det nationella klimatmålet (se bl.a. 2011/12:MJU1). Utskottet pekade bl.a. på underlag från Konjunkturinstitutet som framhåller att Sverige bör fortsätta med den nuvarande internationella inriktningen av klimatpolitiken. Enligt institutet är det viktigaste av allt att få till ett globalt klimatavtal. Om Sverige ensidigt ytterligare skärper klimatpolitiken finns det risk för koldioxidläckage. Konjunkturinstitutet anser att Sverige inte bör gå längre med nationella mål för energieffektivisering och förnybar energi än vad som krävs, eftersom sådana mål fördyrar klimatpolitiken. Sverige bör också arbeta inom EU för att ett nytt klimatmål formuleras till 2030.

Det framgår också av flera analyser att kostnaden för svensk klimatpolitik i hög grad beror på hur stor andel av utsläppsminskningarna som sker i Sverige (Carlén 2007, Carlén och Frykblom 2008, Konjunkturinstitutet

2008, samt Brännlund och Kriström 2010). För en kostnadseffektiv politik är det avgörande att Sverige, i så stor utsträckning som möjligt, får tillgodoräkna sig investeringar i utsläppsminskande projekt utomlands.

De internationella klimatinsatserna kommer att fortsätta vara en viktig komponent i regeringens klimatpolitik enligt årets budgetproposition. Regeringen hänvisar till sina bedömningar i budgetpropositionen för 2013 att de internationella klimatinsatsernas bidrag till det svenska utsläppsminskningmålet bör uppgå till sammanlagt ca 40 miljoner ton för perioden t.o.m. år 2020. Insatserna bör huvudsakligen bestå av CDM, men även andra och nya mekanismer kan användas. Fokus bör ligga på förnybar energi, energieffektivisering och avfallshantering med utrymme för andra eller nya typer av projekt om så bedöms lämpligt. Projekten ska tydligt bidra till hållbar utveckling. Inga industrigasprojekt av typ HFC23 bör ingå. En bred geografisk spridning bör eftersträvas och särskilda satsningar göras på minst utvecklade länder och små önationer under utveckling. Regeringen uppger att leverans av utsläppsminskningensheter sker vanligtvis under en period på mellan fem och tio år och med viss tidsförskjutning i förhållande till projektgenomförandet, vilket talar för att huvuddelen av behoven bör vara kontrakterade senast i slutet av 2016. Även andra skäl talar för en sådan tidsprofil; marknaden är för närvarande bräcklig främst till följd av flera parter otillräckliga åtaganden om utsläppsminskningar och en svag världsekonomi. Förvärvens tyngdpunkt bör därför ligga på de närmaste åren. På så sätt kan man också bidra till att upprätthålla marknadens och institutionernas funktion samt mekanismernas bidrag till tekniköverföring, finansiering av klimatanpassning i fattiga länder, bidrag till värdländernas hållbara utveckling och kompetens när det gäller att övervaka, rapportera och verifiera utsläpp.

I årets budgetproposition föreslås att regeringens bemyndigande att för anslaget 1:13 Insatser för internationella klimatinvesteringar ingå ekonomiska åtaganden ska ändras så regeringen kan ingå avtal om ytterligare klimatinvesteringar upp till 400 miljoner kronor under 2014. Under perioden 2015–2022 beräknas ett behov av framtida anslag på högst 1 811 miljoner kronor inklusive tidigare gjorda åtaganden.

Utskottet uppmärksammade i betänkandet 2012/13:MJU11 Klimatpolitik att en internationell granskning och utvärdering av CDM genomfördes under 2012, då en oberoende panel fick i uppdrag av FN att granska och utvärdera vad CDM bidragit till inom den s.k. High Level Policy Dialogue. Panelen konsulterade parter och intressenter för att se hur CDM-systemet kunde förbättras. Detta uppdrag resulterade i en skriftlig rapport som presenterades i slutet av förra året (Climate Change, Carbon Markets and the CDM – A Call to Action, Report of the High-Level Panel on the CDM Policy Dialogue).

Enligt uppgifter från Miljödepartementet kommer CDM:s regelverk att granskas och ses över under 2013, i enlighet med de regler (de s.k. Marrakechreglerna) som finns under klimatkonventionen och dess protokoll.

Genom denna FN-drivna process kommer parterna att få lämna synpunkter på hur nuvarande regelverk kan förbättras och förändras. Under början av detta år har parterna möjlighet att lämna förslag till förbättringar inom ramen för denna översyn. Beslut om förbättringar kommer att tas vid COP 19 i Warszawa i november 2013.

I årets budgetproposition redovisas Sveriges engagemang i CDM- och JI-projekt. Under 2012 tecknade Statens energimyndighet 21 nya förvärsavtal avseende enskilda projekt, vilket innebär att Energimyndigheten totalt har kontrakterat utsläppsminskningenheter från 68 enskilda projekt inom Kyotoprotokollets mekanismer för ren utveckling (CDM) och för gemensamt genomförande (JI) samt deltar i sju multilaterala fonder. Portföljen med enskilda projekt omfattar en kontraktsvolym på ca tio miljoner utsläppsminskningenheter, och genom deltagandet i de sju multilaterala fonderna förväntas ca nio miljoner utsläppsminskningenheter erhållas. Sammanlagt ger det en total kontraktsvolym om ca 19 miljoner utsläppsminskningenheter vid utgången av 2012. Den genomsnittliga kostnaden för utsläppsminskningenheter i portföljen har beräknats till omkring mellan 70 och 80 kronor per ton. Som jämförelse kan nämnas att den svenska generella koldioxidskatten är drygt 1 000 kronor per ton.

Leveranserna av utsläppsminskningenheter har ökat. Under 2012 levererades ca 1,7 miljoner enheter till Energimyndigheten, vilket innebär att totalt ca 3,3 miljoner enheter har levererats sedan starten av programmet.

Energimyndigheten har ytterligare stärkt den regionala spridningen av projekt i portföljen och fortsatt att fokusera sina ansträngningar på de minst utvecklade länderna. Myndigheten deltar nu i projekt i 42 länder. Under 2012 har Energimyndigheten bl.a. tecknat kontrakt som rör program för energieffektiva hushållspisar för vedeldning i Zambia, biogasprojekt i Laos och Thailand, bioenergianläggningar på Sri Lanka och i Indien samt småskalig vattenkraft i Indonesien.

Den fortsatta osäkerheten kring en framtida global klimatregim och den globala ekonomiska krisen har resulterat i en minskad efterfrågan och sänkta prisnivåer på utsläppsminskningenheter från CDM- och JI-projekt. I synnerhet har priserna på de börser där utfärdade enheter från CDM- och JI-projekt handlas sjunkit kraftigt, mer än 90 procent under 2012. För att utveckla mekanismen för ren utveckling (CDM), global utsläppshandel och andra nya marknadsmekanismer deltar Sverige aktivt i flera internationella initiativ och diskussioner, inför arbetet med att ta fram en ny internationell klimatöverenskommelse för tiden efter 2020. Till exempel deltar Sverige i Världsbankens partnerskap för marknadsutveckling (Partnership for Market Readiness, PMR), som omfattar närmare 30 länder och inom vilket Sverige kan bidra till utformningen av de utsläppshandelssystem som nu planeras i deltagande låg- och medelinkomstländer, t.ex. Kina.

Energimyndigheten publicerar årligen en rapport om Sveriges CDM- och JI-program som är ett komplement till redovisningen i årsredovisningen (Energimyndigheten, Årsrapport för Sveriges CDM- och JI-program ER 2013:02).

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionerna 2012/13: MJ6 (V) yrkande 4 och 5, 2012/13: MJ7 (S) yrkande 3 och 2012/13: MJ8 (MP) yrkande 4 kan lämnas utan vidare åtgärd.

I det ovannämnda betänkandet behandlade utskottet motionsförslag om att CDM-projekt ska uppfylla s.k. Gold Standard. Utskottet pekade på att de projekt som Sverige deltar i när upp till Gold Standard i praktiken. Det aktuella systemet för certifiering är ett avgiftsbelagt system som i första hand vänder sig till privata företag som behöver stöd i sin bedömning av projekt. Energimyndigheten anser att den på egen hand kan värdera de faktorer som bedöms av de konsultbolag som certifierar Gold Standard. Myndighetens CDM- och JI-program har en inriktning på förnybar energi och energieffektivisering, och projekten prövas individuellt utifrån en rad kvalitetskriterier. Myndigheten gör dessutom fältbesök där projekten granskas. Detta gör sammantaget att projekten är av minst lika god kvalitet som de med Gold Standard-märkning. Gold Standard har framför allt använts av privata marknadsaktörer eftersom märkningen har en kommersiell betydelse för dessa. De privata marknadsaktörer och projektutvecklare som säljer vidare sina utsläppsminskningenheter kunde få ett premiumpris av köpare genom Gold Standard-märkningen när marknadspriset generellt låg högre. Några av de projekt där Sverige förvärvar utsläppsminskningenheter tillsammans med privata aktörer har därför Gold Standard-märkning. Utskottet noterade även att man inom systemet för Gold Standard inte gör någon annan additionalitetsprövning än den som CDM-styrelsen gör för alla CDM-projekt. Utskottet finner inte skäl att ompröva sitt tidigare ställningstagande och föreslår att motion 2012/13: MJ8 (MP) yrkande 3 lämnas utan vidare åtgärd.

Utskottet föreslår vidare att skrivelsen läggs till handlingarna.

Svensk klimatpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslag om ett klimatpolitiskt ramverk (MP), utformningen av ett svenskt klimatmål till 2050, analys av effekter av inhemska klimatinvesteringar på sysselsättning och svensk konkurrenskraft (S).

Jämför reservationerna 6 (S) och 7 (S, MP, V).

Motionerna

I motion 2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 5 föreslås att det ska inrättas ett klimatpolitiskt ramverk för de svenska utsläppen av växthusgaser. Detta bör ske enligt samma modell som det finanspolitiska ramverket, med strikt budgetkontroll, långsiktiga mål, utsläppstak, budgetperioder och budgeteringsmarginal.

Enligt motion 2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5 är visionen att Sverige ska vara fritt från nettoutsläpp 2050 oklar. Regeringen bör i stället föreslå ett tydligt klimatmål till 2050. I samma motion begärs att en oberoende part bör klarlägga vad svenska inhemska klimatinvesteringar (t.ex. Klimp, olika stöd för förnybar energi, kollektivtrafik och energieffektiviseringar) kostar per ton minskade koldioxidutsläpp. Man ska också inkludera att dessa investeringar kan tillgodoräknas för en längre tid än utsläppskrediterna samtidigt som de har genererat arbetstillfällen och momsintäkter i Sverige (yrkande 4). Motionärerna anser också att regeringen bör agera för att långsiktigt stärka sysselsättningen och konkurrenskraften i Sverige. Det behövs därför en analys av hur svensk konkurrenskraft långsiktigt påverkas av EU:s klimatpolitik (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Som framgått av regeringens skrivelse bedömer både regeringen och Riksdagen att Sveriges klimatmål 2008–2012 liksom vårt internationella åtagande under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod kommer att kunna uppnås.

Regeringen uppger att man kommer att fortsätta arbetet med att utveckla och samordna de ekonomiska styrmedlen på klimat- och energiområdet så att den önskvärda styrningen blir samhällsekonomiskt effektiv och leder till att de klimat- och energipolitiska målen uppnås. Fortsatt utvärdering av styrmedlens effektivitet, fördelningseffekter och behov av kompletteringar kommer att ske de närmaste åren, dels i samband med den kontrollstation för klimatpolitiken fram till 2020 som genomförs 2015, dels i det mer långsiktiga arbetet med en färdplan till 2050 och visionen om inga nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären.

I detta sammanhang vill utskottet uppmärksamma att regeringen den 10 oktober 2013 beslutade att ge Naturvårdsverket och Energimyndigheten i uppdrag att utarbeta underlag till kontrollstation 2015 för de klimat- och energipolitiska målen. Underlaget ska innehålla en analys av möjligheterna att nå de av riksdagen beslutade klimat- och energipolitiska målen till 2020. Eventuella förslag till justeringar av styrmedel ska utformas efter samråd med berörda myndigheter. Samhällsekonomiska och statsfinansiella konsekvensanalyser ska utarbetas i samråd med Konjunkturinstitutet. För det fall myndigheterna har olika uppfattning ska detta framgå av redovisningen. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 oktober 2014.

När det gäller frågan om att skapa en långsiktig plan och ett regelverk för klimatpolitiken har detta tidigare behandlats av utskottet i olika sammanhang, exempelvis betänkande 2012/13:MJU11. Utskottet uppmärksammade bl.a. att Naturvårdsverket i sin rapport om en färdplan påpekar att det behövs breda uppgörelser om huvuddragen i den långsiktiga klimatpolitiken på liknande sätt som det gör inom energipolitiken (Naturvårdsverkets rapport Underlag till en svensk färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050). Energi- och klimatfrågorna är sammanlänkade i hög utsträckning. Klimatpolitiken har liksom energipolitiken också tydliga kopplingar till en rad andra politikområden som forsknings- och innovationspolitik, transportpolitik, bostadspolitik, jordbruks- och skogspolitik samt olika områden inom miljöpolitiken och inte minst den ekonomiska politiken.

I rapporten lyfts bl.a. följande förslag fram:

- Den nationella politiken, i form av propositioner, statliga offentliga utredningar och skrivelser, bör miljö- och klimatbedömas. Detta kan genomföras med ändringar i miljöbalkens sjätte kapitel eller genom införande av hållbarhetsbedömningar. I metoden bör ingå kriterier för urval av propositioner och utredningar som är relevanta för bedömning.
- Färdplanen mot målvisionen 2050 bör följas upp och utvärderas regelbundet, vid sidan av den uppföljning som görs av utvecklingen mot klimatmålet 2020.
- I ett nästa steg bör uppföljningsmåt (indikatorer) utvecklas.
- Som ett led i vidareutvecklingen av färdplanen bör utsläppsmål formuleras för Sverige, t.ex. för 2030 och 2040.

Naturvårdsverket menar att visionen om ett Sverige utan nettoutsläpp av växthusgaser kan nås genom stora inhemska utsläppsminskningar (vilket är den viktigaste beståndsdel på längre sikt), genom bidrag från ett ökat nettoupptag av koldioxid i skog och mark och genom inköp av utsläppsriktigheter på internationella marknader. Den sistnämnda delen behövs enligt Naturvårdsverket för att arbetet med att nå målvisionen ska bli mer flexibelt.

Ett antal centrala områden där omställningar behövs för att utsläppen ska kunna minska till nivåer nära noll har identifierats i rapporten, bl.a. krävs omfattande utsläppsminskningar i framför allt transportsektorn och inom industrin. Dessa kan ske på olika sätt och omfatta åtgärder både på efterfråge- och tillförselsidan.

Enligt Naturvårdsverket är det däremot inte meningsfullt att föreslå styrmedel som sträcker sig ända fram till 2050, eftersom effekterna av olika styrmedel inte kan förutses på längre sikt, bl.a. eftersom vi vet mycket lite om vilken teknik som kommer att slå igenom eller hur våra beteendemönster kommer att förändras. Justeringar kommer med all sannolikhet att behöva göras längs vägen. Ansatsen i rapporten är i stället att identifiera och föreslå styrmedel som behöver införas eller skärpas stegvis inom en

relativt snar framtid för att ge förutsättningar för att sänka utsläppen till nära noll till 2050. Förslagen är i flera fall beroende av ett EU-gemensamt agerande.

På grundval av Naturvårdsverkets färdplan fick Konjunkturinstitutet i uppdrag av regeringen att i samråd med Naturvårdsverket komplettera och fördjupa analysen av samhällsekonomiska kostnader och intäkter i Naturvårdsverkets rapport. Uppdraget syftade till att genomföra en analys av samhällsekonomiska kostnader för minskade växthusgasutsläpp för olika utsläppsbanor under perioden 2020–2050 med utgångspunkt i regeringens vision för 2050. Analysen skulle särskilt belysa hur kostnaderna påverkas av olika fördelning av utsläppsminskningar i Sverige och utomlands samt olika antaganden om bokföring av upptag och utsläpp av växthusgaser till och från skog och mark. Konjunkturinstitutet redovisade uppdraget till regeringen (Finansdepartementet) den 15 september 2013 (Konjunkturinstitutet, Från Vision till verklighet En samhällsekonomisk analys av Färdplan 2050).

I rapporten diskuteras bl.a. frågan om ökad sysselsättning till följd av klimatpolitiken. Konjunkturinstitutet konstaterar att ökad sysselsättning i klimatpolitiska sammanhang är en intäkt som förväntas genom att man satsar på ”gröna jobb”. Enligt rapporten har Konjunkturinstitutet studerat begreppet gröna jobb och dess omfattning i Sverige. Enligt definitionen av gröna jobb som används av både OECD och Eurostat är endast 1,5 procent av den totala sysselsättningen i Sverige grön. På grundval av detta förhållande menar institutet att det är lite som talar för att miljösektorn kommer att vara av avgörande betydelse för svensk sysselsättning i framtiden.

Klimatpolitiken utgör en grund för strukturomvandling. Klimatskatter och subventioner innebär ändrade relativpriser, som i sin tur kan leda till förändringar i ett lands konsumtions-, produktions- och handelsmönster. I allmänhet har en strukturomvandling två effekter på sysselsättningen i ett land: arbeten tillkommer och arbeten försvinner. Om man exempelvis ger investeringsstöd till förnybar energi skapas nya arbetstillfällen i dessa projekt. Eftersom resurserna är begränsade tränger investeringsstöden undan resurser i andra delar av ekonomin. I dessa delar kommer arbetstillfällena att minska. På kort sikt och i vissa sektorer kan sysselsättningen öka, men på lång sikt finns det enligt Konjunkturinstitutet en bred enighet om att nettoeffekterna på sysselsättningen är små.

Den centrala frågan för samhälls ekonomin är om den långsiktiga jämviktsarbetslösheten påverkas av klimatpolitiken. Även om strukturomvandlingar ofta medför nödvändiga förändringar finns en risk att strukturell arbetslöshet följer, vilket skulle innebära en kostnad av klimatpolitiken. Den strukturella arbetslösheten uppstår när det saknas efterfrågan på den typ av arbetskraft som finns på marknaden. I en kommande rapport, Konjunkturinstitutet (2013), studeras effekterna på svensk arbetsmarknad av en ambitiös klimatpolitik. Analysen visar att kostnaderna av en ambitiös klimatpolitik, i termer av BNP-förlust och ökad jämviktsarbetslöshet, kan

hållas nere om arbetsmarknaden är flexibel. Jobb skapas främst i offentliga och privata tjänstebanscher samt i verkstadsindustri, medan jobb försvinner i energiintensiv industri, transporttjänster och byggindustrin. Analysen visar att eftersom utbildningsnivån inom de utsläppsintensiva branscherna är något lägre än genomsnittet inom näringslivet kan det leda till ökade kortsiktiga kostnader av klimatpolitiken (på grund av längre tid i arbetslöshet och större lönekostnadssänkning när de arbetslösa blir återanställda).

Enligt Miljödepartementet utgör både Naturvårdsverkets och Konjunkturinstitutets rapporter underlag till den färdplan till 2050 om hur Sverige kan nå visionen om noll nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären till 2050. Sverige ska redovisa färdplanen till EU-kommissionen och klimatkonventionen enligt de s.k. Cancunöverenskommelserna. Naturvårdsverkets förslag har remissbehandlats under våren och som framgått ovan kompletterats med samhällsekonomiska analyser av Konjunkturinstitutet. Under hösten 2013 bereds underlaget inom Regeringskansliet och kompletteras med ytterligare utredningar. Regeringen avser återkomma under 2014 med förslag i frågan.

Ett ytterligare underlag är resultat av IVL Svenska Miljöinstitutets utredning om utvecklingen av den framtida internationella utsläppsmarknaden (dnr M2013/1051/KI). Miljödepartementets uppdrag syftar till att, med utgångspunkt i gällande klimatpolitiska beslut, Naturvårdsverkets underlag till Färdplan 2050 och kommissionens rapport om utsläppsmarknadens funktion analysera, hur EU ETS och en internationell utsläppsmarknad kan utvecklas på lång sikt. Bland annat ingår analyser av kommissionens förslag i marknadsrapporten om EU ETS i en svensk kontext med utgångspunkt i handelssystemets styrande effekt mot EU:s klimatmål till 2050 och den svenska visionen om noll nettoutsläpp.

Utskottet föreslår mot bakgrund av det anförda att motionerna 2012/13: MJ8 (MP) yrkande 5 samt 2012/13: MJ7 (S) yrkandena 2 och 5 lämnas utan vidare åtgärd.

När det gäller frågan om att klarlägga vad svenska inhemska klimatinvesteringar (t.ex. Klimp, olika stöd för förnybar energi, kollektivtrafik och energieffektiviseringar) kostar per ton minskade koldioxidutsläpp vill utskottet uppmärksamma att frågan har utretts av bl.a. Konjunkturinstitutet (Konjunkturinstitutet, Miljöekonomi och politik 2012).

Stödet till klimatinvesteringar (Klimp) är en typ av statligt investeringsstöd som förekommit sedan slutet av 1990-talet. Serien av statliga investeringsstöd inleddes 1998 med det Lokala investeringsprogrammet (LIP) som senare följdes av Klimp, Stöd till hållbara städer och Stöd till energieffektiviseringar i offentliga lokaler (OFFrot). Det totala bidragsbeloppet för investeringsstöden uppgår till sammanlagt runt 12 miljarder kronor. Stöden har främst riktats till kommuner som, i konkurrens med varandra, fått ansöka om bidrag till olika utsläppsminskande åtgärder.

Flera av Konjunkturinstitutets utvärderingar av statliga investeringsbidrag visar att det är svårt att fördela sådana subventioner kostnadseffektivt (Vredin Johansson, 2006, 2007, 2010; Samakovlis och Vredin Johansson, 2007; Forslund m.fl., 2008; Broberg m.fl., 2009). Gemensamt är att bidragsprogrammen varit utformade som klumpsummesubventioner till investeringar och att bidragen fördelats i en ansökningsprocess där de sökandes egna uppskattningar av de förväntade utsläppsminskningarna utgjort det viktigaste underlaget för beslutet att bevilja eller avslå bidrag. En sådan tilldelning medför höga administrationskostnader och kan leda till strategiskt beteende hos de sökande. I utvärderingarna har det inte gått att fastställa hur stora utsläppsminskningar bidragen medfört eftersom det varit omöjligt att isolera bidragens effekter från de utsläppsminskningar som andra styrmedel, framför allt koldioxidskatten, åstadkommit. Även om de angivna utsläppsminskningarna verkligen uppnåtts framstår de statliga investeringsbidragen som ett kostsamt styrmedel för att minska koldioxidutsläppen.

Ett annat potentiellt problem med att fördela investeringsbidrag i en ansökningsprocess är svårigheten att i förväg identifiera vinnande teknologier. Genom att ge investeringsbidrag till vissa energislag eller tekniker kan utvecklingen och kommersialiseringen av andra energislag eller tekniker, som ur ett längre perspektiv kan vara mer effektiva både ekonomiskt och miljömässigt, undergrävas.

Flera utvärderingar av investeringsbidragen visar också att en del av åtgärderna skulle ha genomförts även utan stöd (Boverket, 2009; Berglund och Hanberger, 2002; Gullers Grupp Informationsrådgivare AB, 2003).

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att motion 2012/13: MJ7 (S) yrkande 4 lämnas utan vidare åtgärd.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. EU:s handelssystem, punkt 1 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Sara Karlsson (S), Pyy Niemi (S), Helena Leander (MP), Jens Holm (V) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 2 och 2012/13:MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 1 och bifaller delvis motion 2012/13:MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi välkomnar att regeringen kommer att vara mer aktiv i diskussionen om att stärka handelssystemets prissignaler enligt vad som sägs i skrivelsen. Men när regeringen också skriver att Regeringskansliet ska analysera behovet av långsiktiga och strukturella förändringar av systemet så är detta ett märkligt passivt förhållningssätt. Kommissionen har gjort en sådan analys och man har kommit fram till att det finns ett sådant behov. Att ifrågasätta kommissionens analys gör det omöjligt för Sverige att inta en position som gör att man blir en pådrivande nation i frågan. Vi anser att Sverige tillsammans med andra likasinnade länder bör vara pådrivande för att systemet för handel med utsläppsrätter utvecklas, och därför behöver förslag på långsiktiga strukturella åtgärder för att lösa problemen tas fram.

I dag är priserna på utsläppsrätterna låga och ett alltför lågt pris innebär att det finns risk för att ETS-systemet havererar. Riksrevisionen understryker vikten av att begränsa antalet utsläppsrätter och krediter inom handelssystemet. Regeringen tycks instämma i analysen av detta, men föreslår tyvärr inga konkreta åtgärder som kan genomföras för att komma till rätta med problemen. Regeringen bör därför verka för att olika åtgärder vidtas för att motverka att systemet havererar. Man kan exempelvis skära ned utbudet av utsläppsrätter genom en s.k. set aside, alternativt senareläggande av auktionering (s.k. backloading), eller sätta ett lägsta pris på

utsläppsrätterna, ett s.k. golvpris. Vi anser vidare att regeringen har haft en onödigt svag position när det gäller förhandlingarna om att tillfälligt undandra utsläppsrätter under handelsperioden, s.k. backloading. Storbritannien har drivit en starkare linje än andra länder, och Sverige borde ha gett denna linje sitt stöd. Detta bör ges regeringen till känna.

2. Utsläppstak, punkt 2 (MP, V)

av Helena Leander (MP) och Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen behöver tydliggöra att ambitionsnivån i ETS bör höjas. Det innebär att utsläppen som helhet ska minska och därför behöver EU:s mål för att minska utsläppen till 2020 skärpas från –20 till –40 procent i förhållande till 1990. En följd av detta är att taket för den handlande sektorn behöver sänkas. Dessvärre har regeringen varit otydlig i denna fråga och det är fortfarande oklart vilken linje Sverige egentligen driver. Vi anser att Sverige med stor tydlighet måste arbeta för att sänka taket för utsläpp inom ETS. Detta bör ges regeringen till känna.

3. Utsläppsrätter, punkt 3 (V)

av Jens Holm (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

För att tillgodose demokratisk insyn i hur de finansiella instrumenten fungerar för att reglera marknaden bör regeringen se till att riksdagen fr.o.m. 2014 årligen delges en utförlig uppföljning av auktioneringen av utsläppsrätter.

Enligt EU:s direktiv om handel med utsläppsrätter ska minst 50 procent av intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätterna gå till klimatåtgärder. Regeringen öronmärker inte dessa intäkter, utan man tillför dem endast till statsbudgeten. Vänsterpartiet menar att Sverige ska leva upp till EU:s direktiv för att stärka det nationella och internationella klimatarbetet, och därför bör samtliga intäkter användas till nya klimatåtgärder. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Internationella klimatinsatser, punkt 4 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S), Helena Leander (MP), Jens Holm (V) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 4,

2012/13:MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 3 och

2012/13:MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 4 och avslår motion

2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 5.

Ställningstagande

Regeringen använder krediter i form av CDM/JI för att uppnå en tredjedel av sitt klimatmål. Det är en förvånansvärt hög siffra i ett europeiskt perspektiv. Länder som Storbritannien och Tyskland har exempelvis lovat att de ska uppnå sina klimatmål utan uppköp av krediter. Riksrevisionen konstaterar att regeringen inte har fastställt hur många CDM- och JI-krediter som totalt ska köpas. I ett läge där man brister i de nationella åtagandena kan man alltså höja kredituppköpen för att på så sätt ändå uppnå klimatmålet. Det förefaller som att regeringen använder de flexibla mekanismerna som ett sätt att kompensera för bristande åtgärder på hemmaplan. Det är också viktigt att effekterna av internationella insatser som FN:s CDM- och JI-projekt, dvs. när industriländer bekostar klimatinsatser i utvecklingsländer, ständigt utvärderas. Vi anser att utsläppsminskningarna i projekt som görs i andra länder inte ska räknas in i det svenska klimatmålet. Det bromsar den svenska omställningen och drabbar på sikt svensk industris konkurrenskraft eftersom kostnaden att ställa om ökar ju längre vi väntar med att göra hemläxan. Detta bör ges regeringen till känna.

5. Gold Standard på CDM-projekt, punkt 5 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S), Helena Leander (MP), Jens Holm (V) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att CDM är förknippat med stora osäkerheter, och det är svårt att avgöra om de utsläppsrätter som köps av Sverige verkligen är additionella. Mot denna bakgrund anser vi att Sverige endast ska engagera sig i CDM-projekt med särskilt hög kvalitetssäkring, s.k. Gold Standard. Detta bör ges regeringen till känna.

6. Klimatpolitik och arbetstillfällen, punkt 6 (S)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13: MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkandena 2 och 4.

Ställningstagande

Det är regeringens uppgift att agera för att stärka sysselsättningen och konkurrenskraften i Sverige. Vi saknar en analys av hur svensk konkurrenskraft långsiktigt påverkas av EU:s klimatpolitik. Regeringen behöver visa för riksdagen hur dess agerande i EU och nationellt också stärker den svenska sysselsättningen på lång sikt. Framför allt bör behovet av långsiktiga signaler beaktas.

Vi anser att regeringen bör låta en oberoende part klarlägga vad svenska inhemska klimatinvesteringar (t.ex. Klimp, olika stöd för förnybar energi, kollektivtrafik och energieffektiviseringar) kostar per ton minskade koldioxidutsläpp inberäknat att dessa kan tillgodoräknas för en längre tid än utsläppskrediterna och att dessa genererat arbetstillfällen och moms-

täkter i Sverige. Riksrevisionen konstaterar att inhemska investeringar ger utsläppsminskningar en längre tid medan utsläppskrediterna bara kan tillgodoräknas ett år. Det finns vidare en noggrann redovisning från Naturvårdsverket om de klimatinvesteringar som skedde i de statliga Klimp- och LIP-programmen. Dessa har kostat ca 100 kronor per ton minskade utsläpp av koldioxidequivaler. Med tanke på att en tredjedel av stödet gått till företag som är momspliktiga och att det också lett till ett flertal arbetstillfällen och därmed skatteinkomster för staten, menar vi att detta är ett mer kostnadseffektivt medel för den svenska staten att minska utsläppen än utsläppskrediter. Detta bör ges regeringen till känna.

7. Klimatpolitik, punkt 7 (S, MP, V)

av Matilda Ernkrans (S), Johan Löfstrand (S), Helén Pettersson i Umeå (S), Sara Karlsson (S), Pyry Niemi (S), Helena Leander (MP), Jens Holm (V) och Kristina Nilsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2012/13:MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 5 och 2012/13:MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Regeringen refererar i skrivelsen till visionen att Sverige ska vara fritt från nettoutsläpp 2050 som riksdagen har beslutat om. Både det faktum att detta kallas för en vision och inte ett mål och att regeringen inte definierat begreppet "nettoutsläpp" skapar osäkerhet. För att Sverige ska kunna påbörja arbetet med en långsiktig plan som ger rätt signaler för investeringar i koldioxidsnål teknik bör riksdagen i stället för en vision besluta om ett tydligt klimatmål för 2050.

Vi anser också att det behövs ett klimatpolitiskt ramverk enligt samma modell som det finanspolitiska ramverket – med strikt budgetkontroll, långsiktiga mål, utsläppstak, budgetperioder och budgeteringsmarginal – för de svenska utsläppen av växthusgaser. Målet är att skapa en stabil och långsiktig klimatpolitik genom att ge den tydliga spelregler som skapar disciplin, trovärdighet, transparens och målstyrning. Samtidigt måste ramverket medge utrymme för politiska prioriteringar och val av styrmedel samt vara flexibelt för oväntade händelser i omvärlden. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2012/13:105 Riksrevisionens rapport om utsläppshandel för att begränsa klimatförändringen.

Följdmotionerna

2012/13:MJ6 av Jens Holm m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att minst 50 procent av intäkterna från auktionering av utsläppsrätter i Sverige ska gå till nya klimatåtgärder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att en s.k. set aside och/eller ett s.k. golvpris blir reella verktyg för att garantera en acceptabel lägsta prisnivå för utsläppsrätter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagen fr.o.m. 2014 årligen bör delges en uppföljning av auktioneringen av utsläppsrätter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sveriges internationella klimatinsatser inte ska ingå i våra nationella klimatmål utan göras utöver dessa.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redovisning av sin strategi för uppköp av utsläppskrediter.

2012/13:MJ7 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige tillsammans med andra likasinnade länder bör vara pådrivande för att systemet för handel med utsläppsrätter utvecklas och att förslag på långsiktiga strukturella åtgärder för att lösa problemen tas fram.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i klimatpolitiken, i EU och nationellt, ska använda långsiktiga signaler för att stärka den svenska sysselsättningen.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utsläppsminskningar som gjorts genom köp av krediter inom mekanismen för ren utveckling inte bör räknas in i det svenska klimatmålet till 2020.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska låta en oberoende part klarlägga vad svenska inhemska klimatinvesteringar (t.ex. Klimp, olika stöd för förnybar energi, kollektivtrafik och energieffektiviseringar) kostar per ton minskade koldioxidutsläpp inberäknat att dessa kan tillgodoräknas för en längre tid än utsläppskrediterna och att dessa genererat arbetstillfällen och momsintäkter i Sverige.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i stället för en vision ska föreslå ett tydligt klimatmål till 2050.

2012/13: MJ8 av Helena Leander m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige tydligt ska driva kravet på att ändra utsläppstaket för den andra handelsperioden i systemet för handel med utsläppsrätter från –20 procent till –40 procent jämfört med 1990.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i de fortsatta EU-förhandlingarna bör ställa sig bakom innehållet i det brittiska förslaget om s.k. back-loading.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige endast ska engagera sig i projekt inom mekanismen för ren utveckling som uppfyller Gold Standard.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inte ska räkna av utsläppskrediter från projekt inom mekanismen för ren utveckling mot inhemska utsläpp.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska inrätta ett klimatpolitiskt ramverk.